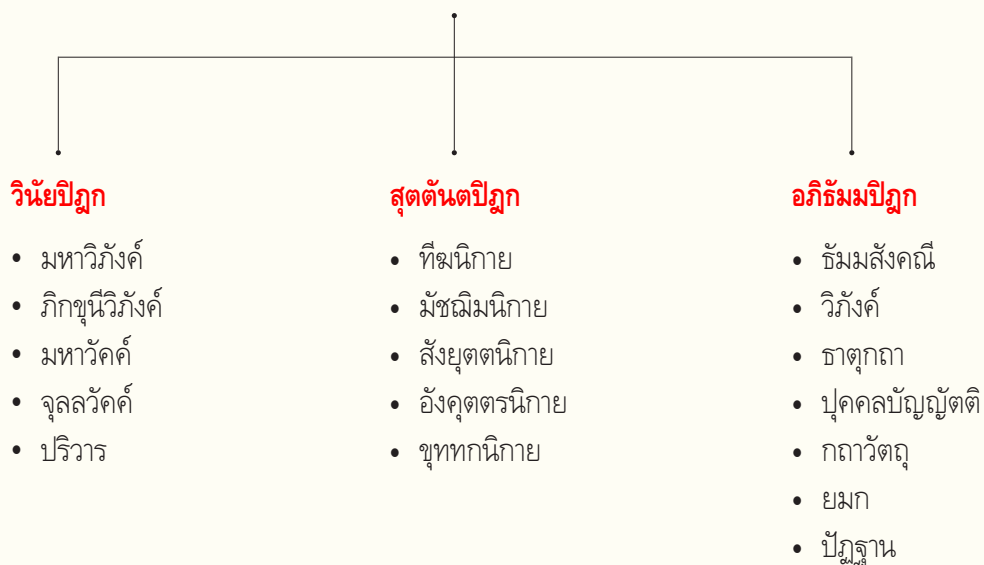

แผนภูมิพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก^๑

พระไตรปิฎก (ฉบับสยามรัฐ) มีจำนวน ๔๕ เล่ม เป็นตัวอักษรประมาณ ๒๔,๓๐๐,๐๐๐ ตัว

- วินัยปิฎก คัมภีร์ว่าด้วย ระเบียบวินัยของภิกษุและภิกษุณี
- สุตตันตปิฎก คัมภีร์ว่าด้วย พระธรรมเทศนาทั่ว ๆ ไป มีประวัติและท้องเรื่องประกอบ
- อภิธรรมปิฎก คัมภีร์ว่าด้วย ข้อธรรมล้วน ๆ ไม่มีประวัติและท้องเรื่องประกอบ

^๑ การสังคายนาครั้งที่ ๓ ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้จัดพระธรรมวินัยเป็น ๓ หมวดใหญ่ เรียกว่า พระไตรปิฎก

วินัยปิฎก

มหาวิภังค์ ข้อห้ามหรือวินัย ที่เป็นหลักใหญ่ ๆ ของ ภิกษุ ๒๒๗ ข้อ	ภิกษุณีวิภังค์ ข้อห้ามหรือวินัย ที่เป็นหลักใหญ่ ๆ ของ ภิกษุณี ๓๑๑ ข้อ	มหาวัคค์ พุทธประวัติช่วงต้น การกำเนิด และ พัฒนาการของภิกษุสงฆ์ มี ๑๐ ชั้นธกะ	จุลวัคค์ ข้อบัญญัติปลีกย่อย การกำเนิดและพัฒนาการ ของภิกษุณีสงฆ์ ประวัติสังคายนา ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒ มี ๑๒ ชั้นธกะ	ปริวาร เรื่องเบ็ดเตล็ด และ คู่มือถามตอบ ความรู้พระวินัย
---	---	--	--	--

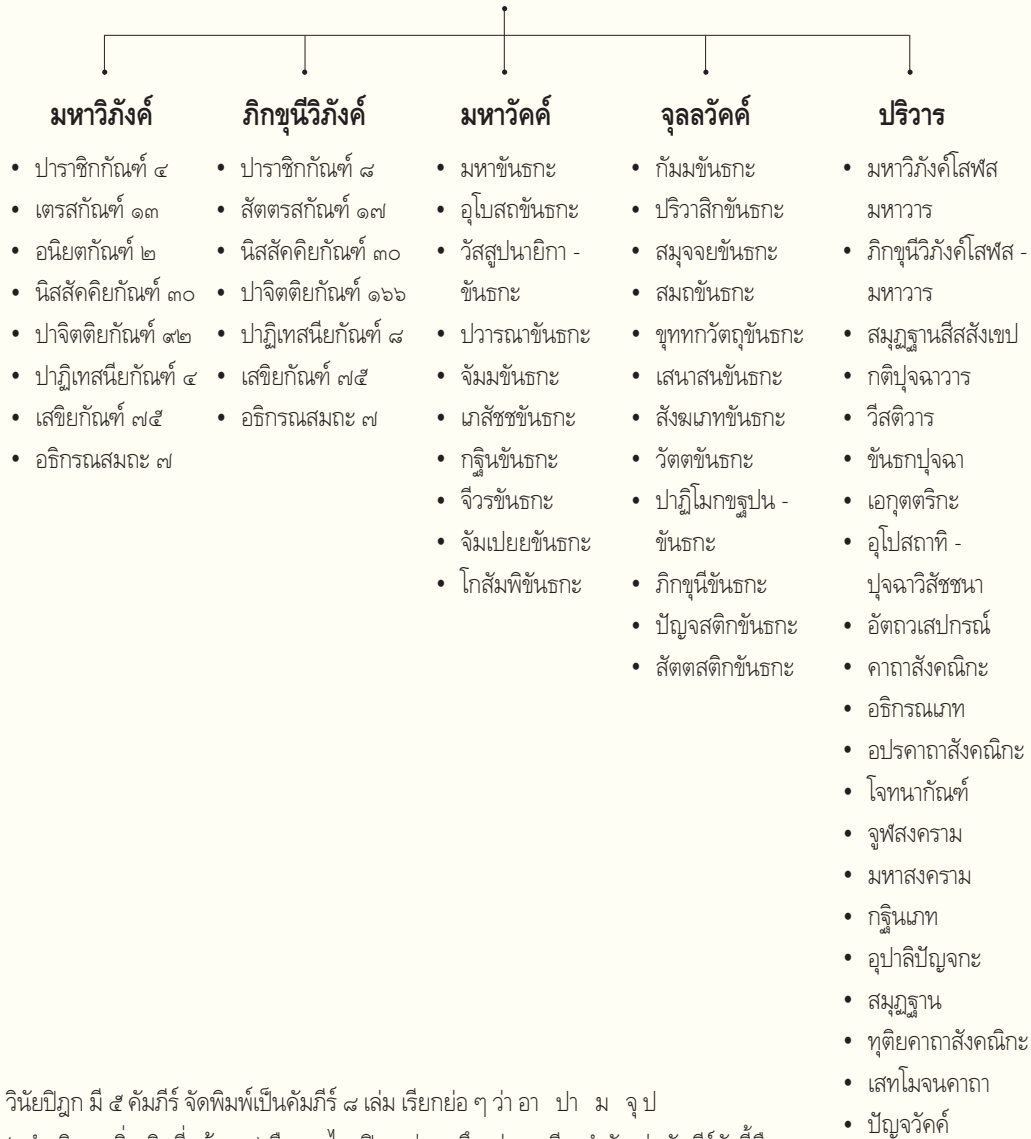
สูตรนตปิฎก

ทีฆนิกาย รวมพระธรรมเทศนา ขนาดยาว มี ๓๔ พระสูตร	มัชฌิมนิกาย รวมพระธรรมเทศนา ขนาดกลาง มี ๑๕๒ พระสูตร	สังยุตตนิกาย รวมพระธรรมเทศนา ที่มีเนื้อหาเดียวกัน เข้าด้วยกัน มี ๕๕ สังยุตต์ หรือ ๗,๗๖๒ พระสูตร	อังคุตตรนิกาย รวมพระธรรมเทศนา จัดตามจำนวนข้อ มี ๑๑ นิบาต หรือ ๙,๕๕๗ พระสูตร	ขุททกนิกาย รวมพระธรรมเทศนา และเรื่องราวเบ็ดเตล็ด มี ๑๕ คัมภีร์
--	---	---	--	--

อภิธรรมปิฎก

ธัมมสังคณี รวมกลุ่มธรรม กลุ่มละ ๓ และ กลุ่มละ ๒ ทั้งหมด ๑๖๔ มาติกา	วิภังค์ การแจกกลุ่มธรรม ให้เห็น รายละเอียด รวม ๑๘ เรื่อง	ธาตุกถา การจัดธรรม ๑๒๕ อย่าง เข้าใน ชั้นธ ายตนะ ธาตุ	บุคคลบัญญัติ การบัญญัติ บุคคลต่าง ๆ ตามคุณธรรม	กถาวัตถุ คำถาม คำตอบ รวม ๒๑๙ กถา	ยมก อธิบาย หลักธรรมสำคัญ เป็นคู่ ๆ รวม ๑๐ ยมก	ปฏิฐาน อธิบาย ปัจจัย ๒๔ โดยพิสดาร
---	---	---	--	--	--	---

วินัยปิฎก^๑

^๑ วินัยปิฎก มี ๕ คัมภีร์ จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๘ เล่ม เรียกว่า อา ปา ม จู ป (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมที่หน้า ๓๐) คือพระไตรปิฎกเล่ม ๑ ถึง เล่ม ๘ เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๑-๒ มหาวิภังค์ ภาค ๑ และภาค ๒

เล่มที่ ๓ ภิกขุณีวิภังค์

เล่มที่ ๔-๕ มหาวัคค์ ภาค ๑ และภาค ๒

เล่มที่ ๖-๗ จุลลวัคค์ ภาค ๑ และภาค ๒

เล่มที่ ๘ ปริวาร

สุตตันตปิฎก^๑

^๑ สุตตันตปิฎก มี ๕ คัมภีร์ จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๒๕ เล่ม เรียกลย่อ ๆ ว่า ที ม สัง อัง ขุ (ดูคำอธิบายเพิ่มที่หน้า ๓๑)

เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

ทีฆนิกาย เล่มที่ ๙, ๑๐, ๑๑

มัชฌิมนิกาย เล่มที่ ๑๒, ๑๓, ๑๔

สังยุตตนิกาย เล่มที่ ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙

อังคุตตรนิกาย เล่มที่ ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔

ขุททกนิกาย เล่มที่ ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓

ทีมนิกาย^๑

^๑ ทีมนิกาย เป็น นิกายแรกในชุดตันตปิฎก เป็นพระสูตรหรือพระเทศนาขนาดยาว มีพระสูตรทั้งหมด ๓๔ สูตร จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๓ เล่ม คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๙ ถึง เล่ม ๑๑ เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๙ สัจฉนธวคค

เล่มที่ ๑๐ มหาวคค

เล่มที่ ๑๑ ปาฎีกวคค

มัชฌิมนิกาย^๑

มูลปัณณาสกั

- มูลปริยายวรรค ๑๐ สุตร
- สีนทวารวรรค ๑๐ สุตร
- โอปัมมวรรค ๑๐ สุตร
- มหายมกวรรค ๑๐ สุตร
- จุฬยัมกวรรค ๑๐ สุตร

มัชฌิมปัณณาสกั

- คหปติวรรค ๑๐ สุตร
- ภิกขุวรรค ๑๐ สุตร
- บริพชาทวารวรรค ๑๐ สุตร
- ราชวรรค ๑๐ สุตร
- พรหมณวรรค ๑๐ สุตร

อุปริปัณณาสกั

- เทวทหวรรค ๑๐ สุตร
- อนุปทวารวรรค ๑๐ สุตร
- สุตญตวรรค ๑๐ สุตร
- วิมังควรรค ๑๒ สุตร
- สฬายตนวรรค ๑๐ สุตร

^๑ มัชฌิมนิกาย เป็นนิกายที่ ๒ ในสุตตันตปิฎก เป็นพระสูตรหรือพระธรรมเทศนาขนาดกลาง มีพระสูตรรวม ๑๕๒ สูตร จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๓ เล่ม คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๑๒ ถึง เล่ม ๑๔ เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๑๒ มูลปัณณาสกั

เล่มที่ ๑๓ มัชฌิมปัณณาสกั

เล่มที่ ๑๔ อุปริปัณณาสกั

สังยุตตนิกาย^๑

สกคาถวรรค	นิทานวรรค	ชั้นธวารวรรค	สพ่ายตนวรรค	มหาวารวรรค
<ul style="list-style-type: none"> • เทวดาสังยุตต์ • เทวปุตตสังยุตต์ • โกสลสังยุตต์ • มารสังยุตต์ • มิกขุนี้สังยุตต์ • พรหมสังยุตต์ • พราหมณสังยุตต์ • วงศ์สังยุตต์ • วนสังยุตต์ • ยักษสังยุตต์ • ลักกสังยุตต์ 	<ul style="list-style-type: none"> • อภิสมยสังยุตต์ • ธาตุสังยุตต์ • อนมตคคสังยุตต์ • กัสสปสังยุตต์ • ลากสักการ - สังยุตต์ • ราหุสังยุตต์ • ลักษณะสังยุตต์ • โอปัมมสังยุตต์ • มิกขุสังยุตต์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ชั้นธสังยุตต์ • ราชสังยุตต์ • ทิฏฐิสังยุตต์ • โอภกัณฑ - สังยุตต์ • อุปปาทสังยุตต์ • กิเลสสังยุตต์ • สาริปุตต - สังยุตต์ • นาคสังยุตต์ • สุปันณสังยุตต์ • คันธัพพกาย - สังยุตต์ • วลาหสังยุตต์ • วัจฉโคตตสังยุตต์ • สมาริสังยุตต์ 	<ul style="list-style-type: none"> • สพ่ายตนสังยุตต์ • เวทนสังยุตต์ • มาตุคามสังยุตต์ • ชัมพูชาทสังยุตต์ • สามณฑกสังยุตต์ • โมคคัลลาน - สังยุตต์ • จิตตคหปติปุจฉา - สังยุตต์ • คามนิสังยุตต์ • อสังขตสังยุตต์ • อัพยาทสังยุตต์ 	<ul style="list-style-type: none"> • มัคคสังยุตต์ • โพชฌงคสังยุตต์ • สติปัฏฐาน - สังยุตต์ • อินทริยสังยุตต์ • สัมมปัชาน - สังยุตต์ • พลสังยุตต์ • อิทธิบาทสังยุตต์ • อหุรุทสังยุตต์ • ฌานสังยุตต์ • อานาปานสังยุตต์ • โสตาปัตติสังยุตต์ • สัจจสังยุตต์

^๑ สังยุตตนิกาย เป็นนิกายที่ ๓ ในสุตตันตปิฎก เป็นพระสูตรที่รวมพระธรรมเทศนาที่มีเนื้อหาเดียวกันเข้าด้วยกัน

รวม ๕๕ สังยุตต์ เป็นพระสูตร ๗,๗๖๒ สูตร จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๕ เล่ม คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๑๕ ถึง เล่ม ๑๙

เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๒๐ เอก - ทุก - ติกนิบาต

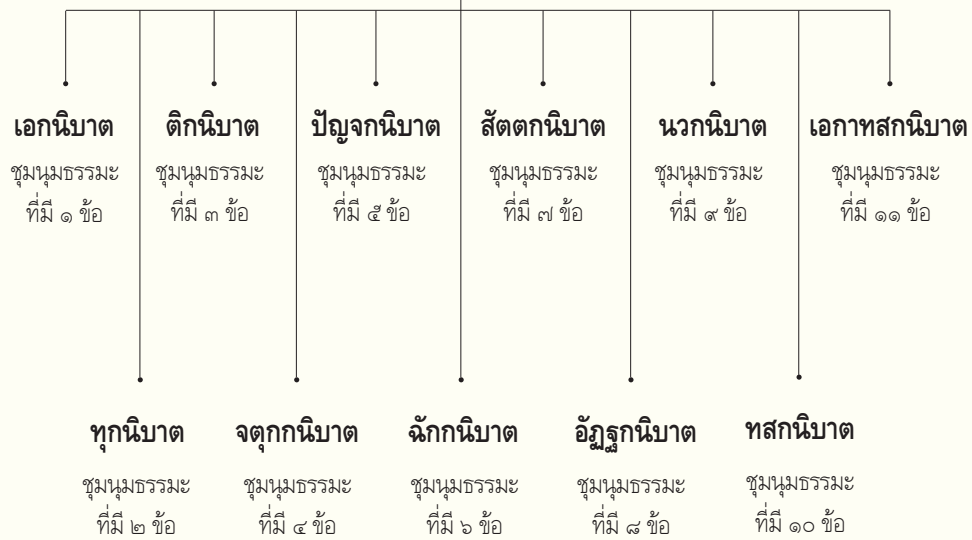
เล่มที่ ๒๑ จตุกกนิบาต

เล่มที่ ๒๒ ปัญจก - หนักนิบาต

เล่มที่ ๒๓ สัตตก - อัญญา - นวกนิบาต

เล่มที่ ๒๔ ทสก - เอกาทสกนิบาต

อังคุตตรนิกาย^๑

^๑ อังคุตตรนิกาย เป็นนิกายที่ ๔ ในสุตตันตปิฎก เป็นพระสูตรหรือพระธรรมเทศนาเป็นข้อ ๆ ตามลำดับจำนวน ตั้งแต่หลักธรรมที่มี ๑ ข้อ ถึงหลักธรรมที่มี ๑๑ ข้อ รวมเป็นพระสูตร ๙,๕๕๗ สูตร จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๕ เล่ม คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๒๐ ถึง เล่ม ๒๔ เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๒๐ เอก - ทุก - ดิกนิบาต

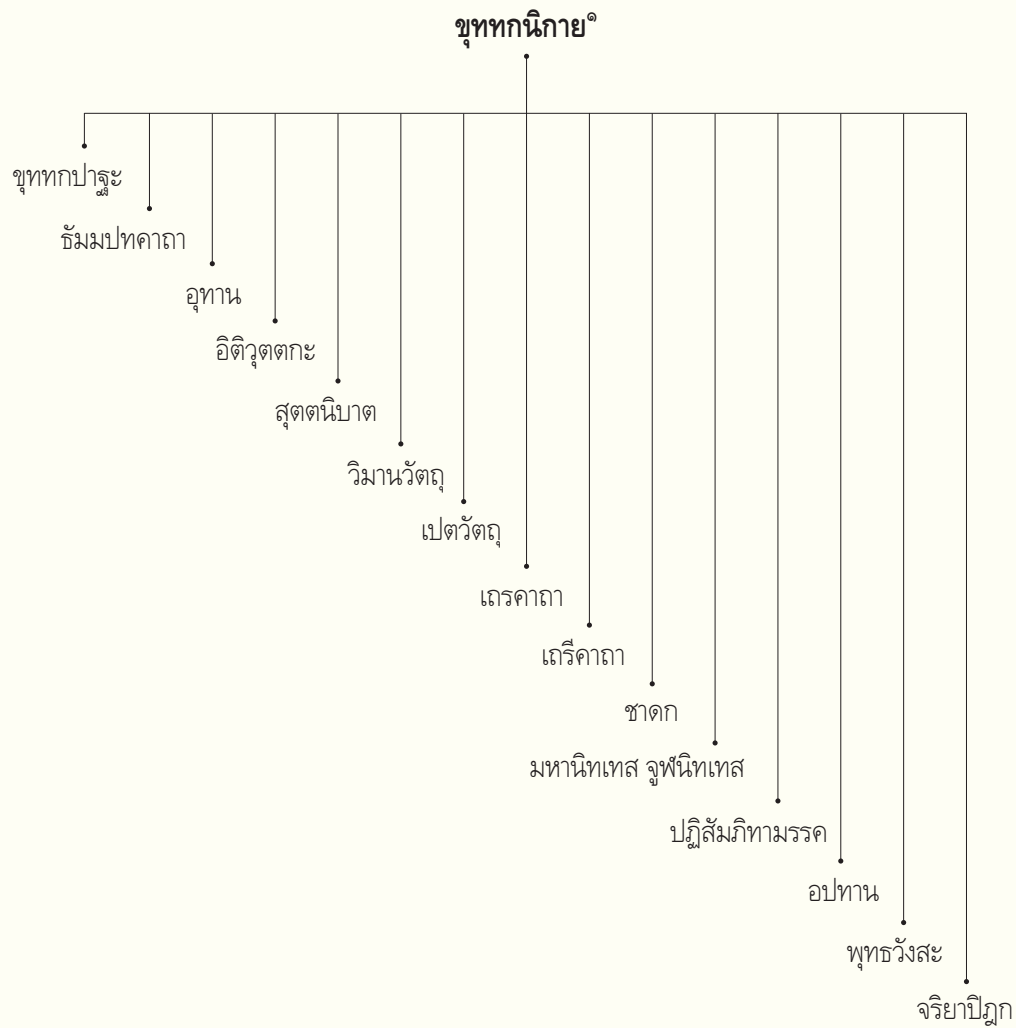
เล่มที่ ๒๑ จตุกกนิบาต

เล่มที่ ๒๒ ปัญจก - ฉักกนิบาต

เล่มที่ ๒๓ สัตตก - อัฐก - นวกนิบาต

เล่มที่ ๒๔ ทสก - เอกาทสกนิบาต

^๑ ขุททกนิกาย เป็นนิกายที่ ๕ ในชุดตันตปิฎก เป็นพระสูตรหรือพระธรรมเทศนาเบ็ดเตล็ด รวมทั้งภาษิตของพระสาวก ประวัตติและชาดก รวม ๑๕ คัมภีร์ จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๙ เล่ม คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๒๕ ถึง เล่ม ๓๓

เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๒๕ ขุททกปาฐะ ชัมมปทคาถา อุทาน อิติวุตตกะ สุตตนิบาต

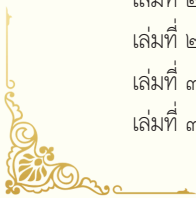
เล่มที่ ๒๖ วิมานวัตถุ เปตวัตถุ เถรคาถา เถรีคาถา

เล่มที่ ๒๗ - ๒๘ ชาดก ภาค ๑ และ ชาดก ภาค ๒

เล่มที่ ๒๙ - ๓๐ มหานิทเทส และ จูฬนิทเทส

เล่มที่ ๓๑ ปฏิสัมภิตามรรค

เล่มที่ ๓๒- ๓๓ อปทาน ภาค ๑ อปทาน ภาค ๒ พุทธรังษะ จริยาปิฎก

อภิธรรมปิฎก^๑

ธัมมสังคณี	วิภังค์	ชาตูกถา	บุคคลบัญญัติ	กถาวัตถุ	ยมก	ปฏิฐาน
<ul style="list-style-type: none"> • มาตกา • จิตตูป • ปาทกัณธ์ • รูปกัณธ์ • นิกเขปกัณธ์ • อัตถุท • ชารกัณธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ชั้นธวิภังค์ • อายตนะวิภังค์ • ธาตุวิภังค์ • สัจจวิภังค์ • อินทริยวิภังค์ • ปัจจยาการวิภังค์ • สติปฏิฐานวิภังค์ • สัมมัมปธานวิภังค์ • อิทธิปาทวิภังค์ • โพชฌังควิภังค์ • มัคควิภังค์ • ฌานวิภังค์ • อัปปมัญญาวิภังค์ • ลิกขาปทวิภังค์ • ปฏิสัมภีทวิภังค์ • ญาณวิภังค์ • ขุททกวัตถุวิภังค์ • ธัมมททวิภังค์ 	<ul style="list-style-type: none"> • หัวข้อธรรม • จัดประเภท • โดยธาตุ 	<ul style="list-style-type: none"> • บุคคล • ที่มีจำนวน • ๑ ถึง ๑๐ 	<ul style="list-style-type: none"> • หัวข้อธรรม • ๒๑๙ • กถา 	<ul style="list-style-type: none"> • มูลยมก • ชั้นธยมก • อายตนะยมก • ธาตุยมก • สัจจยมก • สังขารยมก • อนุสยยมก • จิตตยมก • ธัมมยมก • อินทริยยมก 	<ul style="list-style-type: none"> • อนุโลมติก • ปฏิฐาน • อนุโลมทุก • ปฏิฐาน • ธรรม ๔ หมวด • ผสมกัน • ปัจจันนียปฏิฐาน • อนุโลมปัจจันนีย • ปฏิฐาน • ปัจจันนียอนุโลม • ปฏิฐาน

^๑ อภิธรรมปิฎก มี ๗ คัมภีร์ จัดพิมพ์เป็นคัมภีร์ ๑๒ เล่ม เรียกย่อ ๆ ว่า สัง วิ ธา ปุ ก ย ป (ดูรายละเอียดที่หน้า ๓๔) คือ พระไตรปิฎก เล่ม ๓๔ ถึง เล่ม ๔๕ เรียงลำดับเล่มคัมภีร์ดังนี้คือ

เล่มที่ ๓๔	ธัมมสังคณี (รวมกลุ่มธรรมะ)
เล่มที่ ๓๕	วิภังค์ (แยกกลุ่มธรรมะ)
เล่มที่ ๓๖	ชาตูกถา และ บุคคลบัญญัติ
เล่มที่ ๓๗	กถาวัตถุ
เล่มที่ ๓๘ - ๓๙	ยมก ภาค ๑ และ ยมก ภาค ๒
เล่มที่ ๔๐ - ๔๕	ปฏิฐาน ภาค ๑ ถึง ปฏิฐาน ภาค ๖